

Kostel sv. Petra a Pavla v Dolanech u Hlinců – 2001 až 2005.

V roce **2001** byly započaty z iniciativy obce Hlince a s pomocí grantu Nadace Open Society Fund Praha na objektu kostela záchranné práce s cílem zachovat toto kulturní dědictví našeho národa pro příští generace. Z finančních prostředků poskytnutých v grantovém řízení ve výši 40 000,- Kč byly v okolí kostela vytrhány náletové dřeviny, stromy a křoviny, byly provedeny základní terénní úpravy a provedena částečná úprava zdiva. Zároveň byl proveden průzkum stávajícího obvodového zdiva a zpracován statický posudek statikem Ing. Jindřichem Rinešem s návrhem obnovy objektu. Z prostředků nadace byla pořízena nová informační tabule ke kostelu. Vše za bezmála za 80 000,- Kč. 6. listopadu 2001 byla uzavřena směnná smlouva mezi obcí Hlince a vlastníkem okolních pozemků u kostela panem Františkem Melicharem z Hlinců, čímž vznikla přístupová cesta od Dolanského potoka ke kostelu.

16. května 2002 byl uskutečněn převod kostela sv. Petra a Pavla v Dolanech, jako zříceniny, včetně přilehlého pozemku, do vlastnictví obce Hlince.

V roce **2002** byl na zvýšené náklady spojené s opravou kostela poskytnut příspěvek ve výši 30 000,- Kč Okresním úřadem Plzeň-sever a z Programu obnovy venkova MMR ČR příspěvek ve výši 48 000,- Kč na opravu obvodového zdiva a další práce na kostele. Vlastní vklad obce v tomto roce činil 32 000,- Kč. V sobotu 22. června 2002 se konala pouť ke kostelu sv. Petra a Pavla v Dolanech. Pout' byla zahájena starostou obce Ing. Petrem Jiráskem. Po úvodním slovu o významu kostela byl vysvěcen prapor a znak obce Hlince přidělený PS PČR 25. února 2002. Vysvěcení provedl farář církve Římsko-katolické P. Jan Borysowski. Poté odkryl starosta obce se svým zástupcem Jaroslavem Helebrantem informační tabuli umístěnou na kostele a pout' pokračovala ve svém programu podáním informací o kostele. Celou poutí provázela přítomné občany hudba, zajištěno bylo též občerstvení. Ve dnech 12. a 13. srpna 2002 byl kostel i s přilehlými pozemky poškozen povodněmi a byla narušena statika již tak zchátralého obvodového zdiva.

V červnu a červenci **2003** byla brigádně vytěžena suť a naplaveniny z vnitřku kostela (v tomto roce se brigád účastnili také chalupáři a další příznivci tohoto objektu z různých částí ČR, kteří s místními občany odpracovali zdarma do té doby největší počet brigádnických hodin) a zároveň byl proveden částečný archeologický průzkum, při kterém byly odhaleny základy bývalé sakristie při jižní zdi presbytáře, sondou byly uvnitř presbytáře ověřeny základy objektu, jejich hloubka a založení. Nálezy prokázaly osídlení této oblasti již před postavením kostela. MK ČR z Havarijního programu poskytuje v tomto roce na obnovu kostela účelový finanční příspěvek ve výši 90 000,- Kč na statické zajištění zdiva. Zároveň byl na obnovu kostela poškozeného povodní v roce 2002 poskytnut příspěvek Plzeňským krajem ve výši 500 000,- Kč a to na zabezpečení statiky svislých konstrukcí zdiva a opěrných pilířů a na odstranění ostatních škod. Za tyto finanční prostředky bylo obvodové zdivo kostela včetně jeho opěrných pilířů staticky zajištěno a opraveno, došlo k obnovení pobořených bočních oltářů, opravena byla koruna zdiva včetně obnovené korunní římsy, došlo k obnově okenních kleneb, byl obnoven valounový okapní chodník okolo kostela a zafixovány zbytky původních omítek. Na náklady obce bylo upraveno okolí kostela, pořízen byl dřevěný stůl s lavicemi pro turisty, kteří sem přicházejí stále častěji, kostel byl uzavřen novou kovanou stylovou mříží. Všechny dosavadní události podnítily občany k úvahám, zda by nebylo možné takto zabezpečený objekt zastřešit a tím ochránit vynaložené úsilí a vložené finance lépe. V souvislosti s tímto je uvažováno o opravě objektu a jeho obnově do posledního dochovaného stavu z 30. let 20. století, což si obec vzala jako svůj další cíl. Vzhledem

k silnému narušení statiky obvodového zdiva a opěrných pilířů se v tomto roce pouť ke kostelu nemohla uskutečnit.

V roce **2004** byl vypracován projektantem Ing. Jindřichem Rinešem projekt na obnovu krovu a střechy kostela, věžičky, stropu a kruchty. Za tímto účelem byl obci v roce 2004 poskytnut příspěvek z Havarijního programu MK ČR ve výši 530 000,- Kč a příspěvek Plzeňského kraje na obnovu kulturní památky ve výši 90 000,- Kč a to na obnovu krovu presbytáře a lodi kostela se záklopem (řezivo bylo ohoblováno a namořeno ochrannými přípravky) a s prkenným podbitím stropu a na položení nové střešní krytiny. Obec přispívá k výše uvedeným příspěvkům ze svého rozpočtu částkou 170.000,- Kč. Těmito pracemi byla završena důležitá etapa obnovy kostela, po jejíž realizaci je nyní kostel zabezpečen proti vlivu povětrnostních podmínek. Proces destrukce obvodového zdiva, oltářů a omítek, který byl zastaven celkovým statickým zabezpečením objektu v roce 2003, je provedením zastřešení objektu opět na dlouhou dobu znemožněn. Další archeologický průzkum odkryl základy románské věže bývalého kostela s typickým rádkovým románským zdivem z kvádrů před západní stěnou kostela, které zabíhají dovnitř kostela, kde se zřejmě nacházela i loď a případně presbytář původního kostela. Na severní straně presbytáře byly odkryty základy objektu, který mohl být původní sakristií nebo později i márnicí. V sobotu 3. července 2004 se konala u kostela pouť, spojená s prezentací kostela po opravách v minulých letech. Pout' byla zahájena starostou obce Jaroslavem Helebrantem, následovala Římskokatolická bohoslužba, kterou před kostelem vedl farář P. Pavel Vrbenský, poté opět vystoupila skupina historického šermu „Malchus“, hrála hudba a probíhaly ukázky lidových řemesel. 16. října 2004 byla v rámci úprav kostela a jeho okolí provedena výsadba 25 kusů hrušní, kultivar Pirus communis Chantelier, a dvou jirovců – kaštanů, vše v celkové výši 30.000,- Kč, tato částka byla získána z darů a sponzorských příspěvků. Výsadba byla provedena brigádně za účasti dvaadvaceti dospělých, pěti dětí a dvou psů.

V sobotu 25. června **2005** se konala u kostela pouť, která byla opět spojená s prezentací kostela po jeho opravách v minulých letech, poté proběhla Římskokatolická bohoslužba, vedená již uvnitř zastřešeného kostela farářem P. Mgr. Markem Winiarskim, se svým programem vystoupila skupina historického šermu „Malchus“, v průběhu pouti hrála hudba a probíhaly ukázky lidových řemesel. Obci byl v tomto roce poskytnut příspěvek Plzeňského kraje na obnovu kulturní památky ve výši 100.000,- Kč a zároveň příspěvek z Havarijního programu MK ČR ve výši také 100.000,- Kč a to na obnovu věžičky s novým křížem, makovicí a zvonem. K výše uvedeným příspěvkům přispívá obec ze svého rozpočtu částkou 11.000,- Kč, dalších 34.500,- Kč činily dary na obnovu věže, makovice a zvonu. V průběhu roku také pokračoval v okolí kostela a přilehlých pozemcích archeologický univerzitní výzkum, jehož cílem je objasnit osídlení této části území, upřesnit polohy bývalé vsi nebo osady a objasnit způsob života našich předků v této lokalitě. Archeologové Západočeské univerzity v Plzni pod vedením Mgr. Libora Janíčka pracují jednak tzv. sběrnou metodou, ale i pomocí proplavování materiálu nebo vykopáváním sond. Svou prací již vystopovali v okolí kostela známky civilizace z druhého či třetího století před Kristem (doby železné). Zachytily možné pohřebiště z doby římské (2. století po Kristu) a především známky středověkého osídlení začínajícím mezi 9. a 10. stoletím a končícím mezi 15. a 16. stoletím. Keramické zlomky, jejichž koncentrace byla v některých místech až neuvěřitelně vysoká, je možné datovat od pozdní doby bronzové (10. – 8. století před Kristem) až do vrcholného středověku (15. století), novověká keramika však ve sběrech chybí. Mezi zajímavé nálezy patří například tři kusy tzv. štípané industrie (baltské pazourky) z období od pozdního paleolitu (10. tisíciletí před Kristem) do eneolitu (2. tisíciletí před Kristem), tkalcovské závaží z doby bronzové a další, potvrzující osídlení této lokality již od pradávna. Výzkum

univerzitních archeologů v Dolanech navázal na předchozí výzkumy, prováděné pod vedením Mgr. Evy Kamenické z Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Plzni, a probíhal za velkého zájmu místních obyvatel a chatařů z okolí. V září tohoto roku byla do střechy kostela osazena nová věžička s makovicí a křížem, nový menší zvon o průměru cca 25 cm byl však prozatím uložen mimo kostel s tím, že bude do věže slavnostně umístěn při pouti v roce 2006. Náklady na rekonstrukci věže však přesáhly odhadovanou částku (230.000,- Kč), proto byla v tomto roce vyhlášena vlastníkem objektu veřejná sbírka na zbývající část finančních prostředků, které by umožnily na novou věž osadit nový kovaný kříž, makovici, zvon a žaluzie. Protože tato sbírka splnila svůj účel, bylo možné **v pátek druhého září roku 2005** osadit novou věž na svoje původní místo do střechy kostela. Věž kostela po svém dokončení tvarově respektuje poslední dochovaný stav, je osazena na západě kostela do stávající nové krovové konstrukce, celá je oplechována měděným plechem a do čtyř oken věže (původně měla jen dvě a to na východní a západní straně) byly umístěny nové dřevěné žaluzie se síty proti vletu ptactva (ty byly osazeny i do otvorů volských ok na střeše kostela). Nový kříž je vyroben jako věrná kopie kříže, jenž byl po částech nalezen v sutí kostela a to včetně zakončení ramen s jetelovým tvarem, pod něj byla na hrotnici osazena nová pozlacená makovice z měděného plechu. Při pomocných a úklidových pracích opět dobrovolně pomohli občané z Dolan, Hlinců a dalších obcí. Osazením věže byla dokončena kompletní obnova střešního pláště kostela.

